

GJELDER FOR STUDIEÅRET 2009/2010

BIK 2911 Økonomi for ikke-økonomer

Studium
Spesialkurs

Kursansvarlig

Institutt
Institutt for regnskap - revisjon og jus

Semester
Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng
7,5

Undervisningsspråk
Norsk

Innledning
Kurset skal gi en oversikt over teorier, metoder og modeller innenfor det bedriftsøkonomiske fagområdet. Kurset skal videre vise hvordan disse teoriene, metodene og modellene kan anvendes i økonomisk styring av en bedrifter.

Læringsmål **Kunnskapsmål:**

Etter endt kurs skal kursdeltakerne kunne forklare sentrale begreper og redegjøre for viktige verktøy som brukes i analyser av bedriftsøkonomiske problemstillinger. Med verktøy menes metoder, teknikker, modeller, teorier o.l. som brukes innen fagområdet.

- Eksempler på begreper som skal kunne forklares: Faste kostnader, variable kostnader, sunk cost, alternativkostnad, nåverdi, sluttverdi, salgsbudsjett, annuitet, dekningsbidrag, total kapitalens rentabilitet, kortsiktig gjeld, kontantstrøm og kapitalkostnad.
- Eksempler fra verktøykassa: Dekningsbidragskalkyler, selvkostkalkyler, resultatregnskap, likviditetsbudsjett, investeringsbudsjett, nullpunktsomsetningen, optimal tilpasning og forholdstall.

Ferdighetsmål:

Etter endt kurs skal kursdeltakerne kunne (a) anvende tilegnede kunnskaper (dvs. begreper og verktøy) i analyser og diskusjoner av bedriftsøkonomiske problemstillinger, (b) skille mellom relevant og irrelevant informasjon, og (c) gi skriftlige svar på spørsmål som gjør at leserne forstår anvendt fremgangsmåte og svaret som fremkommer. Eksempler:

- Når verktøyet er oppgitt, kunne anvende verktøyet på en korrekt måte
- Ut fra enkle situasjonsbeskrivelser, velge riktige verktøy og anvende verktøyet korrekt
- Ut fra mer uoversiktlige situasjonsbeskrivelser, kunne finne frem til relevant informasjon, koble dette med riktig verktøy og anvende verktøyet korrekt

Holdningsmål:

Etter endt kurs skal kursdeltakerne kunne stille kritiske spørsmål til, og reflektere over, (a) eget arbeid og (b) sentrale forutsetninger og antakelser innen det bedriftsøkonomiske fagområdet. Eksempler:

- Vurdere fordeler og ulemper ved de ulike verktøyene som står til disposisjon
- Reflektere over egne og andres svar/påstander; Er de rimelige? Er de godt/svakt begrunnet? Er de korrekte?

Forkunnskaper

Det kreves ingen spesielle forkunnskaper i økonomi, men interesse for tallbehandling er nødvendig.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Sending, Aage. 2009. Økonomistyring 1. Bergen : Fagbokforlaget

Anbefalt litteratur

Bøker:

Sending, Aage. 2009. Arbeidshefte til Økonomistyring 1. Bergen : Fagbokforlaget

Emneoversikt

Delemne 1: Investering og finansiering

Introduksjon til kurset

Diskontering og renteregning

Hvordan måle lønnsomheten av investeringsprosjekter?

Hvordan måle kostnadene ved ulike finansieringsalternativer?

Delemne 2: Kostnads- og inntektsanalyse

Kostnadsteori

Inntektsteori og markedstilpasning

Kostnads-, resultat- og volumanalyse

Produktvalg med knappe ressurser

Hvilke kostnader og inntekter er relevante på kort sikt?

Del 3: Kalkyler og driftsregnskapsmodeller

Tradisjonelle kalkyle- og driftsregnskapsformer

Bidragmetoden og selvkostmetoden

For- og etterkalkyler

Avviksanalyse for kostnader og inntekter

Del 4: Regnskap og budsjettering

Finansregnskapets hovedrapporter (resultatregnskapet og balansen)

Hvordan blir finansregnskapet til (grunnleggende registreringsteknikker)?

Hvordan kan finansregnskapet brukes (regnskapsanalyse)?

Budsjettering og økonomistyring

Utarbeiding av hovedbudsjettene (resultatbudsjettet, likviditetsbudsjett og balansebudsjett) og sammenhengen mellom dem

Budsjettering for ulike næringer (industri, varehandel, tjenesteyting, kulturinstitusjoner, etc)

Dataverktøy

Det anbefales at kursdeltakerne bruker regneark (f. eks. Excel) i forbindelse med løsning av oppgaver der regneark er hensiktsmessig.

Læreprosess og tidsbruk

Kurset gjennomføres med 48 kurstimer, som består av forelesninger og oppgavegjennomgang. Til hver forelesning forventes det at studentene stiller forberedt i samsvar med informasjon gitt av foreleser.

Egenaktivitetene (arbeid med pensum, oppgaver og det eksamensforberedende caset) og skriftlig eksamen tilsvarer et timeforbruk på ca 150 timer.

BI Nettstudier

I kursgjennomføringen ved BI Nettstudier benyttes den nettbaserte undervisningsplattformen Apollon i kombinasjon med samlinger. På Apollon publiserer nettlærer fagstoff, øvingsoppgaver (inklusive innsendingsoppgaver med tilbakemeldinger), samt eventuelle case og digitale læringsressurser.

Studentene gis mulighet til å kommunisere med nettlærer og medstudenter. Nettstudentene tilbys også en studieguide, som er en pedagogisk veiledning til pensumlitteraturen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fire timers individuell skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og et case som kandidaten har bearbeidet på forhånd. Caset blir utlevert ca. 4 uker før eksamen. Casebesvarelsen skal ikke innleveres for sensur og skal heller ikke bringes med til eksamen, men eksamensoppgavene vil i stor grad være knyttet opp mot de samme problemstillinger som kursdeltakerne har arbeidet med i caset. Eksamen består forøvrig av praktiske og teoretiske spørsmål fra pensum. Karakteren fastsettes kun på grunnlag av den skriftlige eksamen. Hvis det blir aktuelt å kontinuere, må kursdeltakerne være forberedt på å løse nytt case (se om Kontinuasjon nedenfor).

Eksamenskode(r)

BIK 29111 Økonomi for ikke-økonomer. Skriftlig eksamen som teller 100% for å oppnå godkjent karakter i kurset BIK 2911, 7,5 studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

BI-definert eksamenskalkulator (TI BA II Plus)

Kontinuasjon

Kontinuasjon kan tidligst skje ved neste ordinære gjennomføring av kurset. Ved kontinuasjon må kursdeltakerne være forberedt på å løse nytt case. Når caset for det aktuelle semesteret blir offentliggjort, må kontinuasjonsstudenter i detalj kontrollere om et tilsynelatende likt case

har blitt endret i forhold til foregående semesters versjon av caset. Dette gjelder selv om navnet på casebedriften i kontinuasjonssemesteret skulle være identisk med navnet på en casebedrift som er benyttet i tidligere brukte case. Det er kontinuasjonsstudentenes eget ansvar å forberede seg til eksamen ved hjelp av riktig case / riktig versjon av et case.

Tilleggsinformasjon